

IFRS informatiebrief

Januari 2015 – December 2015

Met genoegen stellen wij u een nieuw nummer voor van onze IFRS Informatiebrief. De IFRS Informatiebrief bericht u periodiek over het jongste nieuws en de recentste ontwikkelingen in verband met IFRS en de eventuele gevolgen ervan voor de financiële verslaggeving in Europa en in België.

Wij wensen u veel leesplezier en kijken uit naar uw [eventuele opmerkingen of ideeën](#).

Nummer 26
Februari 2016

Overzicht

Op het vlak van de standaarden zagen we in 2015 de publicatie door het IASB van verschillende voorstellen van standaarden waarvan de draagwijdte eerder beperkt en specifiek is. Hierbij vestigen we voornamelijk de aandacht op het project ter aanpassing van het conceptueel raamwerk waarvan de principes de basis vormen voor de ontwikkeling van nieuwe

standaarden en interpretaties, de voorstellen tot verduidelijking van de nieuwe standaard rond opbrengsterkenning ([IFRS 15](#)) waarvan de ingangsdatum werd uitgesteld naar het boekjaar 2018 en de publicatie van een voorstel tot praktisch overzicht (*Practice Statement*) rond het concept materialiteit.

Op het vlak van de interpretaties heeft het IFRS IC onder andere een voorstel van interpretatie gepubliceerd met betrekking tot de verwerking van fiscale onzekerheden, een onderwerp dat zeer actueel is als gevolg van de beslissing van de Europese Commissie begin 2016 om bepaalde rulings verstrekt door de Belgische belastingautoriteiten als illegaal te bestempelen volgens de Europese regels rond staatshulp.

Op het vlak van de toezichthouders merken we de publicatie van het ESMA van de prioriteiten voor het boekjaar 2015 op.

IASB

10/02/2015: Voorstel tot aanpassing van IAS 1 omtrent de classificatie van verplichtingen

In ED/2015/1 – *Classification of Liabilities*, stelt het IASB voor om IAS 1 – *Presentatie van de jaarrekening* aan te passen met betrekking tot de presentatie van verplichtingen. De classificatie van verplichtingen als kort- of langlopend zou gebeuren op basis van contractuele bepalingen die van toepassing zijn op de verslagdatum. Het onderwerp maakte voordien al deel uit van de Jaarlijkse verbeteringen in IFRSs (2010-2012 cyclus), maar het IASB besliste om de verfijning van de bestaande bepalingen in IAS 1 met betrekking tot de classificatie van verplichtingen in een afzonderlijk project te behandelen.

De voorgestelde wijzigingen:

- Verwijzen naar het "recht" om afwikkeling uit te stellen en verduidelijken dat enkel rechten die gelden "op het einde van de verslagperiode" een impact hebben op de classificatie van een verplichting;
- Geven aan dat afwikkeling verwijst naar de "overdracht van geldmiddelen, eigenvermogensinstrumenten of diensten aan de tegenpartij"; en
- Herorganiseren IAS 1 door IAS 1.74–76 te verwijderen en de inhoud te verplaatsen naar IAS 1.72R en IAS 1.73R zodanig dat vergelijkbare voorbeelden gegroepeerd worden.

Het voorstel van standaard bevat geen ingangsdatum. De wijzigingen zouden retrospectief van toepassing zijn en vervroegde toepassing zou worden toegelaten.

TOP ▲

28/05/2015: Voorstel tot aanpassing van het conceptueel raamwerk

ED/2015/3 – *Conceptual Framework for Financial Reporting*, gepubliceerd in mei 2015, bevat voorstellen om bepaalde aspecten van het bestaande raamwerk voor financiële rapportering aan te passen. Het bevat onder andere voorstellen tot wijziging van de definitie van een actief en van een verplichting en richtlijnen inzake waardering, het niet langer opnemen en het raamwerk voor presentatie en informatieverschaffing. Het IASB publiceerde een afzonderlijk voorstel van standaard (ED/2015/4 – *Updating References to the Conceptual Framework*) over verwijzingen in standaarden en interpretaties naar het conceptueel raamwerk voor financiële verslaggeving.

Overzicht van de belangrijkste voorstellen

Inleiding

Het eerste deel beschrijft het doel van het raamwerk en de status van het raamwerk binnen de hiërarchie van IASB-publicaties. Het raamwerk moet het IASB helpen bij de ontwikkeling en herziening van bestaande standaarden. Het raamwerk heft geen specifieke standaarden op. Indien het IASB beslist om een standaard te publiceren die in strijd is met het raamwerk, zal dit feit worden gemeld samen met de redenen voor de afwijking.

Hoofdstuk 1 - Doel van algemene financiële verslaggeving

De eerste twee hoofdstukken van het voorgestelde raamwerk maakten deel uit van het gezamenlijke project met de FASB in 2010 en bevatten weinig veranderingen. De nadruk wordt gelegd op het belang van het verstrekken van informatie die nodig is om het gebruik van de middelen van de entiteit door het management te kunnen evalueren.

Hoofdstuk 2 – Kwalitatieve eigenschappen van nuttige financiële informatie

Het IASB stelt voor om de verwijzing naar voorzichtigheid (*prudence*) terug in te voeren en om aan te geven dat voorzichtigheid een basis is voor neutraliteit. Voorzichtigheid wordt gedefinieerd als behoedzaamheid bij oordeelsvorming in onzekere omstandigheden. Er wordt ook verduidelijkt dat een getrouwe presentatie overeenkomt met het presenteren van de economische werkelijkheid van een toestand in plaats van het presenteren van enkel de juridische vorm.

Hoofdstuk 3 – De jaarrekening en de verslaggevende entiteit

In dit hoofdstuk wordt het doel van de jaarrekening beschreven (het geven van informatie over de activa, verplichtingen, eigen vermogen, baten en lasten van een entiteit, nuttig bij het inschatten van toekomstige netto kasinstromen voor de entiteit en het beoordelen van het gebruik van de middelen van de entiteit door het management) alsook het continuïteitsbeginsel. Er worden slechts twee overzichten expliciet vermeld: het overzicht van de financiële positie en het overzicht van de financiële prestaties (het voormalige overzicht van de winst-en verliesrekening en andere niet in winst-of verlies opgenomen resultaten). Het kasstroomoverzicht en het overzicht van de wijzigingen in het eigen vermogen worden niet vermeld. Er wordt een definitie gegeven van verslaggevende entiteit en de grenzen van een verslaggevende entiteit. Het IASB is ervan overtuigd dat de geconsolideerde jaarrekening waarschijnlijk meer nuttige informatie bevat voor de gebruikers dan de afzonderlijke jaarrekening.

Hoofdstuk 4 – Elementen van de jaarrekening

Dit hoofdstuk bevat de definitie van activa, verplichtingen, eigen vermogen, baten en lasten.

- Een actief vertegenwoordigt een economisch middel waarover de entiteit zeggenschap heeft als gevolg van een gebeurtenis in het verleden. Een economisch middel is een recht dat de mogelijkheid bevat om economische voordelen te produceren.
- Een verplichting is een bestaande verplichting van de entiteit om een economisch middel over te dragen als gevolg van gebeurtenissen in het verleden.
- Eigen vermogen: Eigen vermogen is het overblijvend belang in de activa van de onderneming na aftrek van alle verplichtingen.
- Baten zijn toenames van activa of afnames van verplichtingen die leiden tot een toename van het eigen vermogen, anders dan door bijdragen van houders van eigenvermogensinstrumenten.
- Lasten zijn afnames van activa of toenames van verplichtingen die leiden tot een afname van het eigen vermogen, anders dan door uitkeringen aan houders van eigenvermogensinstrumenten.

Hoofdstuk 5 – Opname en niet langer opnemen

Enkel elementen die aan de definitie van een actief, een verplichting of eigen vermogen voldoen worden opgenomen in het overzicht van de financiële positie en enkel elementen die voldoen aan de definitie van baten of lasten worden opgenomen in het overzicht van de financiële prestaties. In het voorstel worden de opnamecriteria gebaseerd op de kwalitatieve eigenschappen van nuttige informatie.

Een entiteit neemt een actief of verplichting op indien deze opname aan de gebruikers van de jaarrekening:

- Nuttige informatie geeft over het actief of de verplichting;
- Een getrouwe weergave geeft van het actief of de verplichting en van alle opbrengsten of kosten die er uit voortvloeien;
- Informatie geeft waarvoor de voordelen van het geven van de informatie opwegen tegen de kosten van het verstrekken van deze informatie.

Het feit of informatie nuttig is voor gebruikers van de jaarrekening is afhankelijk van specifieke feiten en omstandigheden, vereist oordeelsvorming en kan mogelijk leiden tot verschillen tussen standaarden inzake opnamecriteria.

De voorwaarden voor het niet langer opnemen van elementen in het overzicht van de financiële positie worden als volgt bepaald:

- Activa en verplichtingen die worden behouden na de transactie of elke andere gebeurtenis die leidt tot het niet langer opnemen, moeten getrouw weergegeven worden; en
- De wijziging in de activa en verplichtingen als gevolg van de transactie of andere gebeurtenis moeten ook getrouw worden weergegeven.

Hoofdstuk 6 – Waardering

In dit hoofdstuk worden de verschillende basissen voor waardering (historische kostprijs en huidige waarde, reële waarde en gebruikswaarde) besproken evenals de informatie die ze verstrekken en hun voordelen en nadelen. Een tabel geeft een overzicht van de informatie die wordt gegeven door elke basis. Het hoofdstuk geeft ook aan welke factoren meespelen bij het bepalen van de waarderingsbasis (relevantie, getrouwe representatie, kwalitatieve karakteristieken en specifieke factoren met betrekking tot de initiële waardering) en geeft aan dat het doel van financiële verslaggeving, de kwalitatieve eigenschappen van nuttige financiële

informatie en kosten/baten overwegingen waarschijnlijk leiden tot verschillende waarderingsbasisen voor verschillende activa, verplichtingen, baten en lasten. Bijlage A van het voorstel van raamwerk beschrijft een waarderingsmethode op basis van kasstromen voor gevallen waar een andere waarderingsbasis niet mogelijk is.

Hoofdstuk 7 – Presentatie en informatieverschaffing

In dit hoofdstuk geeft de IASB aan welke informatie in de jaarrekening moet opgenomen worden en hoe deze informatie moet gepresenteerd worden. Het overzicht van winst- en verlies en niet in winst-of verlies opgenomen resultaten, wordt nu “overzicht van de financiële prestaties” genoemd maar het voorstel geeft niet aan of dit overzicht uit twee delen kan bestaan. Er wordt enkel aangegeven dat er een totaal of een subtotaal voor winst of verlies moet worden gegeven. Winst of verlies wordt echter niet gedefinieerd.

Hoofdstuk 8 – Concepten van kapitaal en behoud van kapitaal

Deze concepten werden overgenomen van het bestaande raamwerk met minimale wijzigingen voor consistentie in de terminologie.

ED/2015/4 - *Updating References to the Conceptual Framework* bevat voorgestelde wijzigingen aan IFRS 2, IFRS 3, IFRS 4, IFRS 6, IAS 1, IAS 8, IAS 34, SIC-27 en SIC-32 zodanig dat de verwijzingen in deze standaarden consistent zijn met het voorgestelde raamwerk.

TOP ▲

18/06/2015: Voorstel om IAS 19 en IFRIC 14 aan te passen

ED/2015/5 – *Remeasurement on a Plan Amendment, Curtailment or Settlement/Availability of a Refund from a Defined Benefit Plan* bevat voorstellen tot wijzigingen aan IAS 19 en IFRIC 14 met betrekking tot 2 onderwerpen:

- De berekening van aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten (*current service costs*) en nettorente wanneer een entiteit de nettoverplichting (actief) uit hoofde van toegezegde pensioenrechten herwaardeert bij een planwijziging, -inperking of afwikkeling; en
- De vraag of de mogelijkheden van een beheerder (*trustee*) van het plan om de voordelen te verhogen of om de regeling af te wikkelen een invloed hebben op het onvoorwaardelijk recht van de entiteit op een terugbetaling en dus, in overeenstemming met IFRIC 14, de opname van een actief beperken.

Het IASB stelt voor om bij een planwijziging, - inperking of afwikkeling die leidt tot een herwaardering van de nettopensioenverplichting (actief), de aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten en nettorente voor de periode na de herwaardering te bepalen op basis van de veronderstellingen die werden gebruikt voor de herwaardering. De nettorente voor de overblijvende periode is gebaseerd op de nieuwe nettopensioenverplichting (actief). Pensioenkosten van verstreken diensttijd (*past service costs*) en winsten of verliezen van de afwikkelingen hebben geen invloed op de aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten en nettorente voor de periode vóór de herwaardering. De wijzigingen zouden retrospectief van toepassing zijn, maar het IASB stelt voor om een uitzondering te voorzien voor wijzigingen aan de boekwaarde van activa die buiten het toepassingsgebied van IAS 19 vallen.

Bij het bepalen van de beschikbaarheid van een terugbetaling uit een toegezegd pensioenplan, mogen de bedragen die andere partijen kunnen gebruiken voor andere doelstellingen niet opgenomen worden in het bedrag van het overschot dat de entiteit als actief opneemt op basis van een recht op toekomstige terugbetaling. Geleidelijke afwikkeling mag niet worden verondersteld indien een andere partij het plan kan liquideren zonder toestemming van de entiteit. De beschikbaarheid van terugbetalingen wordt niet beïnvloed door de mogelijkheden van andere partijen om investeringsbeslissingen te nemen zonder de voordelen van de deelnemers van het plan te veranderen. Bij het bepalen van de beschikbaarheid van terugbetalingen wordt zowel rekening gehouden met statutaire bepalingen waarvan het wetgevingsproces materieel is afgesloten als met feitelijke verplichtingen, afspraken en voorwaarden.

Met betrekking tot het verband tussen het actiefplafond (*asset ceiling*) en de pensioenkosten van verstreken diensttijd (*past service costs*) en winsten of verliezen van afwikkelingen, verduidelijkt het voorstel van standaard dat deze laatste worden gewaardeerd en opgenomen in de winst- en verliesrekening in overeenstemming met de bestaande bepalingen in IAS 19 terwijl wijzigingen in het actiefplafond worden opgenomen in de niet in winst- of verlies opgenomen resultaten (*other comprehensive income*).

Het voorstel van standaard bevat geen ingangsdatum maar er wordt voorgesteld om de wijzigingen retrospectief te laten toepassen en vervoegde toepassing toe te laten.

TOP ▲

30/07/2015: Voorstellen tot verduidelijking van IFRS 15

In ED/2015/6 - *Clarifications to IFRS 15* stelt het IASB voor om IFRS 15 – *Opbrengsten uit contracten met klanten* te verduidelijken voor wat betreft:

- **De identificatie van prestatieverplichtingen:** Prestatieverplichtingen worden geïdentificeerd op basis van “afzonderlijke” beloofde goederen of diensten. Het IASB stelt voor om de illustratieve voorbeelden in IFRS 15 te wijzigen om het concept “afzonderlijk (*distinct*)” te verduidelijken.
- **Het onderscheid tussen een agent en een principaal:** Indien een andere partij betrokken is bij de levering van goederen of diensten aan een klant, vereist IFRS 15 dat de entiteit bepaalt welke partij zeggenschap heeft over de goederen of diensten voordat ze worden overgedragen aan de klant. Om te verduidelijken hoe deze zeggenschap moet geanalyseerd worden, stelt het IASB voor om de toepassingsleidraden over dit onderwerp en enkele voorbeelden te wijzigen en om 2 voorbeelden toe te voegen.
- **Licenties:** Indien een entiteit een licentie verleent aan een klant die “afzonderlijk” is van andere beloofde goederen of diensten, moet de entiteit bepalen of deze licentie wordt overgedragen op een bepaald ogenblik of over een bepaalde periode. Hiervoor moet nagegaan worden of het contract vereist dat de entiteit activiteiten onderneemt die een significante invloed hebben op het intellectuele eigendom waarop de klant recht heeft. Om te verduidelijken wanneer activiteiten het intellectuele eigendom significant wijzigen, stelt het IASB voor om de toepassingsleidraad te wijzigen en uit te breiden en om een aantal voorbeelden toe te voegen. De toepassingsleidraad wordt ook uitgebreid voor de toepassing van de beperking met betrekking tot royalty's (*royalty constraint*).

Verder stelt het IASB voor om twee bijkomende praktische uitzonderingen te voorzien voor de overgang naar IFRS 15:

- Een entiteit mag later verkregen informatie (*hindsight*) gebruiken om te bepalen aan welke prestatieverplichtingen werd voldaan voor contracten die werden gewijzigd vóór het begin van de vroegste gepresenteerde periode. Later verkregen informatie zou ook mogen gebruikt worden voor het bepalen van de transactieprijs.
- Een entiteit die ervoor kiest om de volledige retrospectieve methode toe te passen, moet IFRS 15 niet retrospectief toepassen voor contracten die zijn afgewerkt aan het begin van de vroegst gepresenteerde periode.

TOP ▲

11/09/2015: Uitstel van de ingangsdatum van IFRS 15

Het IASB heeft een aanpassing gepubliceerd aan IFRS 15 – *Opbrengsten uit contracten met klanten* met betrekking tot het uitstel van de ingangsdatum van IFRS 15 naar 1 januari 2018. Vervroegde toepassing blijft toegelaten.

TOP ▲

28/10/2015: Voorgestelde publicatie inzake materialiteit

Het IASB heeft een voorstel van praktisch overzicht (*practice statement* – ED/2015/8 – *Application of Materiality to Financial Statements*) gepubliceerd omtrent het concept materialiteit om zo gebruikers, revisoren en regelgevers te helpen bij de beoordeling van materialiteit voor het opstellen van financiële rapporten. Een “*practice statement*” is geen standaard en entiteiten die IFRS toepassen zijn dus niet verplicht om de bepalingen te volgen, tenzij dit wordt verplicht door de lokale wetgeving.

De publicatie heeft tot doel om bestuurders van ondernemingen te helpen in de toepassing van materialiteit door middel van verduidelijkingen en voorbeelden. De voorgestelde onderwerpen omvatten:

- **Eigenschappen van materialiteit:** De publicatie gebruikt de definitie van materialiteit in ED/2015/3 (zie hierboven): "Informatie is materieel indien het weglaten of onjuist weergeven daarvan een invloed zou kunnen hebben op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen met betrekking tot een specifieke onderneming." Materialiteit wordt beoordeeld voor de jaarrekening in haar geheel en oordeelsvorming is vereist om te bepalen of informatie naar verwachting de beslissingen van de gebruikers zal beïnvloeden. Materialiteit moet bekeken worden op individuele en op collectieve basis en wordt beoordeeld op basis van zowel kwalitatieve als kwantitatieve factoren.
- **Presentatie en informatieverschaffing:** Bij het opstellen van de jaarrekening moet het management nuttige informatie geven zodanig dat gebruikers de toekomstige kasstromen en het beheer van de bezittingen van de onderneming door het management kunnen beoordelen. Dit doel van de jaarrekening bepaalt de context voor materialiteitsbeoordelingen en kan leiden tot verschillende beslissingen inzake materialiteit voor de verschillende delen van de jaarrekening. Het IASB stelt drie stappen voor: Analyse van de informatie die in de financiële overzichten (*primary financial*

statements) moet worden gegeven, de informatie die in de toelichting moet worden gegeven (alsook de nadruk die ze verdient) en een herziening van de jaarrekening in haar geheel zodanig dat de jaarrekening een exhaustief document is met een mix van gepaste en evenwichtige informatie.

- **Weglaten en fouten:** Het document geeft aan dat de materialiteit van fouten en weglatingen zowel individueel als voor de jaarrekening in haar geheel moet beoordeeld worden. Materieel fouten of weglatingen die worden gecompenseerd, zijn nog steeds materiële fouten in de jaarrekening. Opzettelijke foutieve vermeldingen worden altijd beschouwd als materieel.
- **Opname en waardering:** Materialiteit is ook van toepassing bij de beslissing om een bepaalde vereiste in IFRS niet toe te passen. De bepalingen in IFRS moeten toegepast worden indien de impact materieel is en een jaarrekening is niet in overeenstemming met IFRS indien ze materiële fouten bevat of indien immateriële fouten werden gemaakt om een bepaalde presentatie van de financiële positie, de financiële prestaties of de kasstromen te verkrijgen.

TOP ▲

19/11/2015: Voorgestelde aanpassingen met betrekking tot overdrachten van vastgoedbeleggingen

Het IASB heeft een voorstel van standaard (ED/2015/9) gepubliceerd waarin het wijzigingen voorstelt aan IAS 40 – *Vastgoedbeleggingen* met betrekking tot de overdracht van vastgoedbeleggingen.

De publicatie stelt de volgende aanpassingen voor aan IAS 40:

- Paragraaf 57 van IAS 40 wordt gewijzigd om aan te geven dat een overdracht van of naar de rubriek vastgoedbeleggingen gebeurt indien er een wijziging is in het gebruik van het betrokken vastgoed. Het gebruik van vastgoed wijzigt indien het vastgoed voldoet (of stopt met te voldoen) aan de definitie van een vastgoedbelegging.
- De lijst met voorbeelden in paragraaf 57 (a)-(d) zal aangeduid worden als een niet-exhaustieve lijst met voorbeelden.

Het voorstel van standaard bevat geen ingangsdatum; het IASB stelt echter wel voor om deze wijzigingen retrospectief toe te passen en vervroegde toepassing toe te laten.

TOP ▲

19/11/2015: Voorstel van jaarlijkse verbeteringen aan IFRS (cyclus 2014-2016)

Het IASB heeft een voorstel van standaard (ED/2015/10) gepubliceerd in het kader van het project van de jaarlijkse verbeteringen aan IFRS voor het jaar 2016. Het voorstel van standaard bevat geen ingangsdata voor deze verbeteringen. Deze zouden na de commentaarperiode worden vastgelegd.

Dit voorstel van standaard kadert in het project van het IASB om op periodieke basis voorstellen tot kleine en niet-dringende verbeteringen aan IFRS te publiceren.

De voorstellen van verbeteringen aan IFRS betreffen volgende standaarden en onderwerpen:

Standaard	Onderwerp
IFRS 1 – <i>Eerste toepassing van IFRS</i>	Afschaffing van de korte termijn uitzonderingen in de paragrafen E3 tot en met E7 van IFRS 1 vermits deze niet meer van toepassing zijn.
IFRS 12 – <i>Informatieverschaffing over belangen in andere ondernemingen</i>	Verduidelijking dat de informatieverschaffings-vereisten, andere dan die genoemd worden in paragrafen B10 tot en met B16 ook van toepassing zijn op investeringen die geclassificeerd zijn als aangehouden voor verkoop, als aangehouden voor uitkering of als beëindigde activiteit volgens IFRS 5 – Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten.
IAS 28 – <i>Investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures</i>	Verduidelijking dat de keuze om investeringen in een geassocieerde deelneming of een joint venture gehouden door een entiteit die een organisatie is die durfkapitaal verstrekt (<i>venture capital organisation</i>) of een andere in aanmerking komende entiteit te waarderen tegen reële waarde, gemaakt wordt voor elke investering bij de initiële opname.

TOP ▲

9/12/2015: Voorgestelde aanpassingen omtrent de toepassing van IFRS 9 en IFRS 4

Het IASB heeft een voorstel van standaard (ED/2015/11) gepubliceerd tot wijziging van IFRS 4 – *Verzekeringscontracten* met als doel een antwoord te bieden op de bezorgdheden omtrent de verschillende ingangsdata voor IFRS 9 – *Financiële instrumenten* en de nieuwe standaard rond verzekeringscontracten.

Aangezien het duidelijk is dat de ingangsdatum van de nieuwe standaard rond verzekeringscontracten niet zal samenvallen met deze van IFRS 9, werd het IASB verzocht om de toepassing van IFRS 9 uit te stellen voor wat betreft de verzekeringsactiviteiten en de ingangsdatum van IFRS 9 voor deze activiteiten te laten samenvallen met de ingangsdatum van de nieuwe standaard omtrent verzekeringscontracten.

Het voorstel bevat twee opties voor ondernemingen met verzekeringscontracten die binnen het toepassingsgebied van IFRS 4 vallen:

- De overlapbenadering (*overlay approach*): Toelating dat een entiteit verschillen tussen de bedragen die in de winst- en verliesrekening zouden worden opgenomen volgens IFRS 9 en deze die in de winst- en verliesrekening zouden worden opgenomen volgens IAS 39 – *Financiële instrumenten: Opname en waardering* niet in de winst- en verliesrekening, maar in de overige elementen van het totaalresultaat (*other comprehensive income*) worden opgenomen, op voorwaarde dat de entiteit verzekeringscontracten volgens IFRS 4 uitgeeft, IFRS 9 toepast in combinatie met IFRS 4 en financiële activa aanmerkt als tegen reële waarde met verwerking van

waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening in overeenstemming met IFRS 9 terwijl deze in overeenstemming met IAS 39 werden geclassificeerd als aangehouden voor verkoop of tegen geamortiseerde kostprijs. De methode zou retrospectief toegepast worden op in aanmerking komende financiële activa wanneer IFRS 9 voor het eerst wordt toegepast.

- De uitstelbenadering (*deferral approach*): Toelating om de toepassing van IFRS 9 uit te stellen tot 1 januari 2021 voor entiteiten waarvan de belangrijkste activiteit de uitgifte van verzekeringscontracten is. Een entiteit moet bepalen of de uitgifte van verzekeringscontracten de belangrijkste activiteit is door het bedrag van de verzekeringsverplichtingen te vergelijken met het totaal bedrag van de verplichtingen. In de *Basis for Conclusions* staat dat er een hoge drempel moet gebruikt worden en dat 75% niet wordt gezien als een hoge drempel. Deze analyse moet gemaakt worden op het niveau van de verslaggevende entiteit.

Drie leden van het IASB stemden tegen de uitstelbenadering. Zij argumenteren dat deze methode de vergelijkbaarheid vermindert (ook tussen verzekeringsondernemingen) en zijn van mening dat de *overlay approach* een voldoende verlichting vormt. Daarnaast vrezen ze dat het project over de verzekeringscontracten vertraging zou oplopen en de nieuwe standaard pas na 2021 van toepassing zou zijn.

TOP ▲

17/12/2015: Uitstel van de ingangsdatum van de wijzigingen aan IFRS 10 en IAS 28, gepubliceerd in september 2014

Op 11 september 2014 publiceerde de IASB aanpassingen aan IFRS 10 – *Geconsolideerde jaarrekening* en IAS 28 – *Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures* met betrekking tot de verwerking van de verkoop of de inbreng van activa tussen een investeerder en zijn joint venture of geassocieerde deelneming. Zo bestond er een tegenstrijdigheid tussen IAS 28 en IFRS 10 over deze kwestie.

Deze wijzigingen verduidelijken dat de opname van de winst of het verlies op de verkoop of de inbreng van activa aan een joint venture of een geassocieerde deelneming afhankelijk is van het feit of de activa een bedrijf (*business*) vormen volgens IFRS 3 – *Bedrijfscombinaties*. Als de activa een bedrijf vormen, dan wordt de winst of het verlies volledig opgenomen; zo niet, wordt het deel van de winst of het verlies behouden door de entiteit geëlimineerd.

Op het moment van de publicatie van deze wijzigingen werd ook gekeken naar de eliminatie van winsten en verliezen als gevolg van transacties tussen een entiteit en haar geassocieerde deelnemingen en joint ventures, maar er volgde geen voorstel van standaard. In februari 2015 werd een nieuwe poging ondernomen om verduidelijking te geven over:

- Hoe de eliminaties vereist door de wijzigingen van september 2014 moeten gebeuren indien het te elimineren bedrag groter is dan de boekwaarde van de investering;
- Hoe een overdracht moet verwerkt worden indien de investering zowel activa als een aandeel in het eigen vermogen verwerft; en
- Hoe de andere vereisten van IAS 28 samengaan met de wijzigingen aan IFRS 10 als gevolg van de gepubliceerde wijzigingen in september 2014.

In juni 2015 heeft de IASB echter beslist om deze onderwerpen in een meer globaal project over de “equity”-methode te behandelen. Om te vermijden dat entiteiten de toepassing van IAS 28 in een korte tijdsspanne twee keer moeten aanpassen, heeft de IASB beslist om de ingangsdatum van de wijzigingen gepubliceerd in september 2014 voor onbepaalde tijd uit te stellen tot het project rond de “equity” - methode is afgerond.

TOP ▲

IFRS Interpretations Committee

Onderwerpen die niet aan de agenda van het IFRS IC werden toegevoegd

Als het IFRS IC beslist om een onderwerp niet op de agenda te zetten als mogelijk project voor een nieuwe interpretatie, wordt hiervoor een verklaring gegeven in *IFRIC Update* (op de [website van het IASB](#) is de volledige tekst van deze updates ter beschikking). Hoewel deze verklaringen enkel ter informatie worden gegeven, bevatten ze soms nuttige informatie voor het betere begrip van de standaarden en interpretaties.

Tijdens haar vergaderingen gedurende 2015 besliste het IFRS IC om volgende onderwerpen niet aan haar agenda toe te voegen:

- IFRS 10 – Gestructureerde entiteiten die lessor zijn van één actief
- IFRS 11 – Classificatie van gezamenlijke overeenkomsten
- IFRS 11 – Verwerking door de deelnemer in de joint venture (*joint operator*)
- IFRS 11 – Verwerking in de enkelvoudige jaarrekening van de deelnemer in de joint venture
- IFRS 11 – Verwerking door de gezamenlijke bedrijfsactiviteit indien de gezamenlijke bedrijfsactiviteit een afzonderlijke entiteit is
- IFRS 12 – Informatieverschaffing over een dochteronderneming met een materieel belang zonder overheersende zeggenschap, en een belangrijke joint venture of geassocieerde deelnemingen
- IFRS 13 – De reëlewaardehiërarchie
- IAS 2 – Voorafbetalingen met betrekking tot leveringscontracten op lange termijn
- IAS 12 – Toe te passen belastingvoet voor de waardering van uitgestelde belastingen met betrekking tot een belang in een geassocieerde deelneming
- IAS 19 – Afdekkingen tegen langlevensrisico in het kader van toegezegd-pensioenplannen
- IAS 24 – Definitie van nauwe verwanten van een natuurlijk persoon
- IAS 28 – Evaluatie van “significante invloed”
- IAS 39 – Opname van wisselkoersderivaten besloten in een basiscontract – Verzoek tot richtlijnen met betrekking tot de toepassing van het criterium “nauw verband”
- IFRIC 14 – Voortzetting van een minimale financieringsvereiste

- IFRIC 21 – Opname van de kost van een heffing op een materieel vast actief door een dienstverlener

Meer informatie is tevens terug te vinden op [IAS Plus](#).

TOP ▲

21/10/2015: Voorstel van interpretatie over onzekerheden met betrekking tot winstbelastingen

Het IFRS IC heeft een voorstel van interpretatie, DI/2015/1 – *Uncertainty over income tax treatments*, gepubliceerd. Dit voorstel van interpretatie behandelt volgende punten:

- **Het afzonderlijk of gezamenlijk behandelen van onzekerheid over het belastingregime:** De entiteit moet een oordeel vormen om te bepalen of elke onzekerheid met betrekking tot het belastingregime afzonderlijk moet worden behandeld dan wel of de onzekerheid gezamenlijk moet verwerkt worden. Deze beoordeling hangt af van de benadering die de beste voorspelling geeft van de afwikkeling van de onzekerheid.
- **Veronderstellingen wat betreft onderzoeken door belastingautoriteiten:** De entiteit moet ervan uitgaan dat de belastingautoriteit die het recht heeft om de alle voorgelegde bedragen te verifiëren, al deze bedragen zal verifiëren en dat ze tot deze controles zal overgaan met kennis van alle relevante informatie.
- **Bepalen van de belastbare winst (verlies), belastbare basis, niet-gecompenseerde fiscale verliezen en ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden**
De entiteit moet nagaan of de bevoegde autoriteit het belastingregime (of de belastingregimes) dat zij gebruikte of van plan is te gebruiken bij haar aangifte zal aanvaarden. Als het waarschijnlijk is dat een bepaald belastingregime zal worden aanvaard, moet de entiteit de belastbare winst (verlies), belastbare basis, niet-gecompenseerde fiscale verliezen en ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden bepalen in overeenstemming met dit belastingregime.
Indien het niet waarschijnlijk is dat een bepaald belastingregime zal worden aanvaard, moet de entiteit de meest waarschijnlijke waarde (*most likely amount*) of de verwachte waarde (*expected value*) gebruiken voor de belastbare winst (verlies), belastbare basis, niet-gecompenseerde fiscale verliezen en ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden.
- **Gewijzigde feiten en omstandigheden:** Indien de feiten en omstandigheden wijzigen, moet de entiteit haar beoordelingen en schattingen aanpassen.

Het voorstel van interpretatie bevat geen vereisten in verband informatieverschaffing en verwijst naar de bestaande informatieverschaffingsvereisten in IAS 1 – *Presentatie van de jaarrekening*, IAS 12 – *Winstbelastingen* en IAS 37 – *Voorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa*.

De voorgestelde verwerkingswijze zou moeten toegepast worden door de cumulatieve impact op te nemen in de overgedragen resultaten (of in andere aangewezen componenten van het eigen vermogen) aan het begin van de eerste periode waarin ze worden toegepast zonder de vergelijkende informatie aan te passen. Volledige retrospectieve toepassing is enkel toegelaten indien dit mogelijk is zonder gebruik te maken van later verkregen informatie (*hindsight*).

21/10/2015: IFRIC publiceert een voorstel van interpretatie over transacties in vreemde valuta en voorafbetalingen

Het IFRS IC heeft een voorstel van interpretatie, DI/2015/2 - *Foreign currency transactions and advance consideration*, gepubliceerd. Dit voorstel van standaard zou van toepassing zijn op transacties waarbij:

- De vergoeding werd uitgedrukt in een vreemde valuta;
- De entiteit als gevolg van deze voorafbetaling een actief of een verplichting voor uitgestelde opbrengsten opneemt voorafgaand aan de opname van het geheel of een deel van het actief, van de kost of van de opbrengst; en
- Dit actief of deze verplichting niet geldelijk (*non-monetary*) is.

Het IFRIC stelt voor om de transactiedatum voor het bepalen van de wisselkoers gelijk te stellen aan de vroegste van volgende data:

- a) De datum van de initiële opname van het niet-geldelijk actief of de verplichting voor uitgestelde opbrengsten en
- b) De datum waarbij het actief, de opbrengst of de kost met betrekking tot de onderliggende transactie opgenomen wordt in de jaarrekening.

Indien de transactie in stadia verloopt, wordt een transactiedatum voor elk stadium bepaald. De eerste toepassing van deze interpretatie gebeurt:

- Ofwel retrospectief in overeenstemming met IAS 8 – *Grondslagen voor financiële verslaggeving, schattingswijzigingen en fouten*;
- Ofwel prospectief voor alle activa, kosten en opbrengsten binnen het toepassingsgebied van deze interpretatie die voor het eerst worden opgenomen op of na het begin van de verslagperiode waarin de entiteit voor het eerst deze interpretatie toepast of aan het begin van een voorgaande verslagperiode als vergelijkende informatie.

IFRS in Europa

Recent goedgekeurde standaarden en interpretaties

Aanpassingen aan IAS 16 en IAS 41 – *Materiële vaste activa en biologische activa: Vruchtdragende planten* (Officieel publicatieblad van de Europese Unie van 24 november 2015). Deze wijzigingen zijn toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016.

Aanpassingen aan IFRS 11 – *Gezamenlijke overeenkomsten – Verwerking van overnames van deelnemingen in gezamenlijke bedrijfsactiviteiten* (Officieel publicatieblad van de Europese

Unie van 25 november 2015). Deze wijzigingen zijn toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016.

Aanpassingen aan IAS 16 en IAS 38 – *Materiële en immateriële vaste activa – Verduidelijking van aanvaardbare afschrijvingsmethodes* (Officieel publicatieblad van de Europese Unie van 3 december 2015). Deze wijzigingen zijn toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016.

Verbeteringen aan IFRS (2012-2014) (Officieel publicatieblad van de Europese Unie van 16 december 2015). Deze verbeteringen zijn toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 februari 2016.

Aanpassingen aan IAS 1 – *Presentatie van de jaarrekening – Initiatief rond informatieverstopping* (Officieel publicatieblad van de Europese Unie van 19 december 2015). Deze wijzigingen zijn toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016.

Aanpassingen aan IAS 27 – *Enkelvoudige jaarrekening – Equity methode* (Officieel publicatieblad van de Europese Unie van 23 december 2015). Deze wijzigingen zijn toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016.

TOP ▲

Standaarden en interpretaties die nog niet zijn goedgekeurd

	EFRAG advies	ARC stemming	Finale goedkeuring
Standaarden			
IFRS 9 – <i>Financiële instrumenten en verbonden aanpassingen</i>	✓	Verwacht voor eerste semester 2016	Verwacht voor eerste semester 2016
IFRS 14 – <i>Uitgestelde rekeningen in verband met prijsregulering</i>	Nog te bepalen	Nog te bepalen	Nog te bepalen
IFRS 15 – <i>Opbrengsten uit contracten met klanten</i>	✓	Verwacht voor eerste kwartaal 2016	Verwacht voor tweede kwartaal 2016
Aanpassingen			
Aanpassing van IFRS 10, IFRS 12 en IAS 28 – <i>Beleggingsentiteiten: Toepassing van de consolidatievrijstelling</i>	✓	Verwacht voor eerste kwartaal 2016	Verwacht voor tweede kwartaal 2016
Aanpassing van IFRS 10 en IAS 28 – <i>Verkoop of inbreng van activa tussen een investeerder en zijn geassocieerde deelneming of joint venture</i>	Nog te bepalen	Nog te bepalen	Nog te bepalen

ESMA

30/06/2015: ESMA publiceert richtsnoeren inzake alternatieve prestatie­staven

De *European Securities and Markets Authority* (ESMA) heeft de finale richtsnoeren inzake alternatieve prestatie­maatstaven (APM's) gepubliceerd. Deze richtsnoeren zijn van toepassing op emittenten waarvan effecten tot de handel op een gere­glementeerde markt zijn toegelaten en op de personen die verantwoordelijk zijn voor het prospectus. De richtsnoeren zijn van toepassing vanaf 3 juli 2016.

De richtsnoeren zijn niet van toepassing op alternatieve prestatie­maatstaven die worden gerapporteerd in de jaarrekening.

De belangrijkste elementen van deze publicatie kunnen als volgt samengevat worden:

- Een APM is een financiële maatstaf van historische of toekomstige financiële prestaties, financiële posities of kasstromen, die niet gedefinieerd of gespecificeerd is in het toepasselijke kader voor financiële verslaglegging.
- Emittenten of voor een prospectus verantwoordelijke personen dienen een definitie te geven van de gebruikte APM's en de onderdelen waaruit die bestaan, evenals de berekeningsgrondslag.
- Emittenten of voor een prospectus verantwoordelijke personen moeten de definities van alle gebruikte APM's op een heldere en leesbare wijze presenteren.
- APM's moeten betekenisvolle aanduidingen hebben die hun inhoud en berekeningsgrondslag weerspiegelen, om te vermijden dat misleidende boodschappen aan gebruikers worden overgebracht.
- Er wordt een aansluiting gepresenteerd tussen de APM en de in de financiële overzichten van de desbetreffende periode meest voor de hand liggende post of het best aansluitende subtotaal of totaal.
- Emittenten of voor een prospectus verantwoordelijke personen presenteren eveneens de meest voor de hand liggende post of het best aansluitende subtotaal of totaal in de relevante financiële overzichten voor die specifieke APM.
- Emittenten of voor een prospectus verantwoordelijke personen lichten het gebruik van APM's toe om gebruikers inzicht te verschaffen in de relevantie en betrouwbaarheid ervan.
- APM's gaan vergezeld van vergelijkende cijfers voor de overeenkomstige voorgaande perioden.
- Emittenten of voor een prospectus verantwoordelijke personen presenteren aansluitingen voor alle gepresenteerde vergelijkende cijfers.

- De definitie en berekening van een APM blijft consistent in de tijd. Als emittenten of voor een prospectus verantwoordelijke personen in uitzonderlijke omstandigheden besluiten om een APM te herdefiniëren, dan dient de emittent:
 - De wijzigingen toe te lichten;
 - Uit te leggen waarom deze wijzigingen resulteren in meer betrouwbare en relevantere informatie over de financiële prestaties; en
 - Aangepaste vergelijkende cijfers te verschaffen.
- Als een emittent stopt met het openbaar maken van een APM, legt hij uit waarom hij van mening is dat deze APM niet langer relevante informatie verschaft.

De tenuitvoerlegging door de FSMA en de richtsnoeren in het Nederlands vindt u op de [website van het FSMA](#).

TOP ▲

22/07/2015: Publicatie van beslissingen van het ESMA

De Europese beursregulator (ESMA) heeft voor de 17de keer een aantal beslissingen uit haar confidentiële databank gepubliceerd.

De publicatie van een deel van deze beslissingen heeft tot doel marktdeelnemers te informeren over grondslagen die volgens de nationale regelgevers in overeenstemming zijn met IFRS. Volgens ESMA bevordert de publicatie van deze beslissingen de consistente toepassing van IFRS binnen Europa.

Standaard	Onderwerp
IFRS 3 – <i>Bedrijfscombinaties</i> en IFRS 13 – <i>Waardering tegen reële waarde</i>	Waardering tegen reële waarde bij bedrijfscombinaties
IFRS 13 – <i>Waardering tegen reële waarde</i>	Waardering van financiële instrumenten tegen reële waarde
IAS 1 – <i>Presentatie van de jaarrekening</i> en IAS 28 – <i>Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures</i>	Presentatie van de financiële overzichten
IAS 11 – <i>Onderhanden projecten in opdracht van derden</i>	Verwerking van claims in bouwprojecten
IAS 27 – <i>Enkelvoudige jaarrekening</i> , IAS 39 – <i>Financiële instrumenten: Opname en waardering</i> , IFRS 10 – <i>Geconsolideerde jaarrekening</i> en IFRIC 19 – <i>Aflossing van financiële verplichtingen met eigenvermogensinstrumenten</i>	Aflossing van schulden
IAS 36 – <i>Bijzondere waardevermindering van activa</i> en IFRS 6 – <i>Exploratie en evaluatie van minerale hulpbronnen</i>	Tests op bijzondere waardevermindering

IAS 39 – *Financiële instrumenten: Opname en waardering* Waardevermindingsverlies als gevolg van een daling van de reële waarde van voor verkoop beschikbare financiële activa (*available for sale*)

Het volledige rapport vindt u via [dit adres](#).

TOP ▲

27/10/2015 – ESMA publiceert prioriteiten voor 2015

ESMA heeft beslist dat bij de controles van de jaarrekeningen over 2015 bijzondere aandacht zal gaan naar de volgende onderwerpen:

- Impact van de toestand van de financiële markten op de jaarrekening;
- Het kasstroomoverzicht en de gerelateerde toelichtingen; en
- Waardering tegen reële waarde en de gerelateerde toelichtingen.

Deze aandachtspunten werken gekozen op basis van terugkerende problemen bij de toepassing van bepaalde IFRS die werden geïdentificeerd bij de controles van jaarrekening. De topics houden verband met specifieke uitdagingen als gevolg van de huidige economische toestand gekenmerkt door een significante daling en belangrijke volatiliteit van bepaalde referentierentevoeten en grondstoffenprijzen.

ESMA en de nationale regelgevers zullen waken over de toepassing van IFRS op deze onderwerpen, de nationale regelgevers zullen deze prioriteiten opnemen in hun controles en zullen indien nodig corrigerende maatregelen nemen.

TOP ▲

25/11/2015 – ESMA publiceert beslissingen van marktautoriteiten

De Europese beursregulator (ESMA) heeft voor de 18de keer een aantal beslissingen uit haar confidentiële databank gepubliceerd.

De publicatie van een deel van deze beslissingen heeft tot doel marktdeelnemers te informeren over grondslagen die volgens de nationale regelgevers in overeenstemming zijn met IFRS. Volgens ESMA bevordert de publicatie van deze beslissingen de consistente toepassing van IFRS binnen Europa.

Standaard

Onderwerp

IFRS 5 – *Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten*

Presentatie van activiteiten onder licentie als beëindigde activiteiten

IFRS 5 – *Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten* en IAS 27 – *Enkelvoudige jaarrekening*

Presentatie en informatieverschaffing over beëindigde bedrijfsactiviteiten in de enkelvoudige jaarrekening

IFRS 10 – <i>Geconsolideerde jaarrekening</i>	Zeggenschap over een entiteit zonder aandelenbelang
IFRS 10 – <i>Geconsolideerde jaarrekening</i>	De facto zeggenschap
IFRS 13 – <i>Waardering tegen reële waarde</i>	Waardering tegen reële waarde van leningen met een vaste rentevoet
IAS 19 – <i>Personeelsbeloningen</i>	Informatieverschaffing over personeelsvergoedingen na uitdiensttreding
IAS 34 – <i>Tussentijdse financiële verslaggeving</i>	Informatieverschaffing in tussentijdse financiële verslagen
IAS 34 – <i>Tussentijdse financiële verslaggeving</i> en IAS 1 – <i>Presentatie van de jaarrekening</i>	Informatieverschaffing over het continuïteitsbeginsel (<i>going concern</i>)
IAS 36 – <i>Bijzondere waardevermindering van activa</i>	Bijzondere waardevermindering van goodwill
IAS 36 – <i>Bijzondere waardevermindering van activa</i>	Boekwaarde van een kasstroomgenererende eenheid die wordt getest op bijzondere waardeverminderingsverliezen

Het [volledige rapport](#) vindt u op terug op de [website van het ESMA](#).

TOP ▲

Lijst van de standaarden en interpretaties per 31 december 2015

Bij het begin van dit nieuwe jaar 2016, lijkt het ons opportuun om, in het kader van het opstellen van de jaarrekening 2015 volgens IFRS [de lijst van nieuwe en aangepaste standaarden en interpretaties per 31 december 2015](#) door te sturen in het Nederlands, Frans en Engels.

In overeenstemming met IAS 8 dient een onderscheid gemaakt te worden tussen:

- De lijst van nieuwe en aangepaste IFRS standaarden en interpretaties die van toepassing zijn op het boekjaar 2015 binnen de Europese Unie. Het dient opgemerkt dat de IFRS standaarden en interpretaties zoals goedgekeurd binnen de Europese Unie een latere ingangsdatum kunnen hebben dan deze vermeld door het IASB.
- De lijst van nieuwe en aangepaste IFRS standaarden en interpretaties waarvan de ingangsdatum later is dan 31 december 2015. Wanneer de bepaling reeds werd goedgekeurd door de Europese Unie, komt de ingangsdatum vermeld in de lijst overeen met deze voorzien op het Europese niveau. Indien de bepaling nog niet werd goedgekeurd, wordt de ingangsdatum van het IASB vermeld, wetende dat dit kan

worden uitgesteld in het kader van de goedkeuring door de Europese Unie of zelfs afgekeurd.

Daarenboven kunnen ondernemingen die de verplichting hebben om de jaarrekening op te stellen in overeenstemming met IFRS zoals gepubliceerd door het IASB, waaronder deze die gehouden zijn te publiceren buiten de Europese Unie, de lijst van nieuwe en aangepaste IFRS standaarden en interpretaties zoals gepubliceerd door het IASB bekomen bij hun contactpersoon binnen het IFRS Centre of Excellence.

TOP ▲

Deloitte Brussels IFRS Centre of Excellence

General

Thomas Carlier
Partner
Tel. 02 800 20 37
tcarlier@deloitte.com

Stefaan Cloet
Director
Tel. 02 800 20 39
stcloet@deloitte.com

Bérengère Ronse
Director
Tel. 02 800 21 58
bronse@deloitte.com

Fouad Elouch
Senior Manager
Tel. 02 800 20 66
felouch@deloitte.com

Tom Van Havermaet
Senior Manager
Tel. 02 800 24 72
tvanhavermaet@deloitte.com

Financial instruments

Carl Verhofstede
Director
Tel. 03 800 88 48
cverhofstede@deloitte.com

Pierre-Hugues Bonnefoy
Partner
Tel. 02 800 20 35
pbonnefoy@deloitte.com

Employee benefits

Insurance contracts

Valuation services

Geert De Ridder
Director
Tel. 02 600 68 14
gederidder@deloitte.com

Dirk Vlamincx
Partner
Tel. 02 800 21 46
dvlaminckx@deloitte.com

Cédric Popa
Partner
Tel. 02 600 62 05
cepopa@deloitte.com

[Homepage](#)

[Deloitte Belgium](#)

Berkenlaan 8A, 8B, 8C
1831 Diegem
Belgium

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries and territories, Deloitte brings world-class capabilities and high-quality service to clients, delivering the insights they need to address their most complex business challenges. Deloitte's more than 200,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

© 2016. For information, contact Deloitte Belgium.

To no longer receive emails about this topic please send a return email to the sender with the word "Unsubscribe" in the subject line.